

ZDROJE INFORMACÍ:

Webové stránky

Ministerstva zemědělství České republiky

<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/>

Na těchto stránkách je v elektronické podobě (k prohlížení nebo ke stažení) dostupný *Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti pro rok 2011*.

Svoje dotazy můžete směřovat na email:
cross-compliance@mze.cz.

Vaše dotazy technického a informačního charakteru vám budou zodpovězeny v rámci informačního servisu:

<http://eagri.cz/public/eagri/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/help-desk-cross-compliance>.

Zde mimo jiné naleznete i odpovědi na nejčastěji kladené otázky (FAQ).

Zemědělský poradenský systém MZe

Poradenskou pomoc k problematice Kontrol podmíněnosti poskytnou také:

Akreditovaní poradci vedení v Registru poradců Ministerstva zemědělství;

Agentury pro zemědělství a venkov.

Další odkazy na vzdělávací a poradenské aktivity naleznete také na:

www.eagri.cz

www.agronavigator.cz

www.agroporadenstvi.cz

Portál farmáře:

Informace o zemědělských pozemcích sousedících s útvary povrchových vod naleznete v registru půdy - **LPIS** (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků). Vzdálenost půdních bloků od útvaru povrchových vod je v mapě označena pouze orientačně, rozhodující je skutečný stav na místě.

GAEC II
– nový standard
platný od 1. 1. 2012
Cross Compliance

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) zajišťují zemědělské hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí a hospodaření v souladu s nimi je povinné pro všechny žadatele o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova (PRV) a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem.

Standardy GAEC individuálně definují členské země Evropské unie na základě rámce stanoveného v příloze č. III nařízení Rady (ES) č. 73/2009, jež obsahuje 5 tematických okruhů (eroze půdy, organické složky půdy, struktura půdy, minimální úroveň péče, ochrana vody a hospodaření s ní).

Přesné znění jednotlivých standardů naleznete v příloze 3 Nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění. Podrobný popis plnění standardů, včetně popisu skutečností zjišťovaných při kontrole, příkladů z praxe spolu s jejich hodnocením a také způsob výpočtu případné sankce naleznete v *Průvodci zemědělce Kontrolou podmíněnosti*, který každoročně vydává Ministerstvo zemědělství.

Kontroly na místě a hodnocení souladu hospodaření s podmínkami GAEC provádí **Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)**.

STANDARD GAEC II:

Žadatel na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu sousedícím s útvarem povrchových vod zachová ochranný pás nehnojené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Důvodem zavedení standardu je ochrana vody před znečištěním pocházejícím ze zemědělské činnosti (zejména omezení průsaku a povrchového smyvu látek z použitých hnojiv) a předcházení možnému vzniku takového znečištění.

Voda je stejně jako půda cenný a nenahraditelný přírodní zdroj. Vzhledem k problematice změny klimatu, jejímž následkem se bude mimo jiné také snižovat dostupnost kvalitní vody, je nutné věnovat vodě zvýšenou ochranu. Povinnost zabránit vniknutí hnojivých látek do vody přímo vyplývá z §39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí.

Zemědělci hospodařící v nitrátově zranitelných oblastech již toto opatření znají a omezení již nyní respektují.

Při hnojení je nutné přizpůsobit odstup aplikační techniky povětrnostním podmínkám, typu zařízení, druhu, skupenství a vlastnostem hnojiva, charakteru břehu a hnojeného porostu. Povinnost udržovat třímetrový ochranný pás nehnojené půdy se vztahuje pouze na půdní bloky, popř. jejich díly, které přímo přiléhají k útvaru povrchových vod.

Útvar povrchových vod je pojem definovaný v § 2 ods. 4 zmíněného zákona o vodách. Je to vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Vodním tokem se dle § 43 zákona o vodách rozumí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo převažující část roku. Při pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Břehová čára je dle výše zmíněného zákona určena hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

Poznámka: Jiným právním předpisem je v definici standardu myšleno nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrolní otázka: Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Při kontrole na místě bude zjišťován **fyzický výskyt hnojiva** v ochranném pásu. Zákaz hnojení v ochranném pásu se vztahuje na aplikaci všech hnojiv (včetně hnojiv statkových).

Nevztahuje se:

- na exkrementy zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na travních porostech,
- na ponechané rostlinné zbytky.

Dodržení podmínky standardu GAEC II je ověřováno při fyzické kontrole v terénu (je sledován **výskyt** hnojiv v ochranném třímetrovém pásu). Zemědělec nemá povinnost zaznamenávat skutečnost udržování nehnojeného pásu.

Pro zachování nehnojeného pásu platí zásady:

- Minimální šířka 3 m se měří od „břehové čáry“, tj. místa odkud se vodní tok v případě zvýšení hladiny rozlévá do volné krajiny.
- Zákaz hnojení se vztahuje na **aplikaci všech hnojiv** (tedy i nedusíkatých), čistírenských kalů a sedimentů.
- Zákaz hnojení se netýká pastvy hospodářských zvířat, tzn. pastva je v tomto pásu povolena. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do vody (optimálně za pomoci ohradníků). Omezení rovněž neplatí pro aplikaci tzv. pomocných látek a ponechání rostlinných zbytků.

